GAZETA KRAKOWSKA

Nro 81.

z KRAKOWA dnia 9 PAŹDZIERNIKA 1825 roku w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 30 Września.

Rocznica Koronacyi Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla obchodzoną była na dniu 27 b. m. w Stolicy Królestwa Polskiego z przyzwoitą tey pamiątce uroczystością. W godzinach rannych wszystkie Władze Rządowe, tudzież lud licznie zebrany, udały się do Kościoła Metropolitalnego S. Jana, gdzie odbyło się solenne nabożeństwo za iak naydłuższe i nayszczęśliwsze panowanie ukochanego od ludów Monarchy. Z powodu uroczystości dnia tego dane było w Teatrze Narodowym bezpłatne widowisko, a gdy się zmierzchło gmachy publiczne i prywatne oświecone zostały.

Przy kopaniu fundamentów na Teatr, wydobyto kamień węgielny z[r]uconego Marywillu. W wydrążności tego kamienia znaydowały się relikwije, pokryte blachą srebrną, na ktorey był napis następuiący:

D. O. M.

Sanctae Mariae de victoria Matri Domini Exercituum

Cuius Auspicata Imago

Praevia Barbarorum clade liberataque per JOANNEM III. Poloniae Regem Vienna

In cimelium eius allata

Ex investigabili adventus sui origine

Victoriae illi quasi de Coelo in Sinum delapsae

Maius humano documentum dedit

His inscripta verbis

In hac Imagine MARIAE vinces JOANNES.

In hac Imagine MARIAE victor ero JOANNES.

Tanti

Memor prodigii, Grata Beneficii,

MARIA CASIMIRA POLONIARUM REGINA

Quam caelitus datam à Clementissima Matre

Christiano Populo Salutem, Augusto Coniugi Gloriam
Perenniori celebritate recoleret,
Servaturo Sacrum eius Iconem Sacello, hunc primum Lapidem imposuit
Per manus Stanislai III Episcopi
Posnaniensis
Anno Domini M. D. C. X. C. V. die 12 Men. Sept.
Ipsa Victoriae Viennensis
Anniuersaria.

Z napisu tego okazuie się, że Marywil na pamiątkę zwycięztwa pod Wiedniem udzielonego Janowi III. przez Nayświętszą Matkę Zbawiciela, wystawiony kosztem Maryi Kazimiry Kroloyey, w roku 1695 dnia 12 Września, w rocznicę teyże bitwy został założony, stał zatem dowiero lat 130. — Że wszakże kamień w fundamentach samevże Kaplicy został znaleziony, iest domysł do prawdy podobny, że zabudowania Marywillu nieco wcześniey exystować mogły.

We wsi Jabłonney w Obwodzie Siedleckim za dozwoleniem Władzy właściwey, z dniem 2 Paździeernika r. b. rozpocznie się wielkie nabożenstwo Missyyne tygodni dwa trwać maiące. OO. Kapucyni Konwentu Warszawskiego i innych pod przewodnictwem swego Prowincyiała, wezwani są do tey Apostolskiey posługi.

— Teraźnieyszy Jarmark w Łowiczu był dość liczny, bydło dosyć dobrze płacono, owce Sulisławskie ledwo się ukazały, natychmiast ie rozkupiono, koni było wiele, ale prawie żadnego z rass wyborowych i pięknych. Na widowiskach i zabawach tym razem zupełnie zbywało. — Dawniey w czasie Jarmarków bawiono się tam nader wesoło, oprócz Redut, Balikow i t. p. przybywała część Aktorów Warszawskich; nayświetnieyszy zaś Jarmark był w roku 1785, gdy Xiążę Michał Poniatowski Prymas, brat Krola Stanisława Augusta, przyymował w Łowiczu Monarchę. O tym pobycie taka wowczas była wiadomość (dziś temu lat 40.) — "N. Pan raczył uszczęśliwić kilkodniowem tu bawieniem się Xiążęcia Jmci Prymasa, i to pryncypalne iego Miasto, do którego przybył maiąc przy boku swoim Xiążęcia Jmci Poniatowskiego przeszłego Podkómorzego Kor:, JX. Biskupa Naruszewicza, tudzież bardzo wielu swych dworzan Tegóż wieczora nadiechali JW. Stackelberg Ambasador Rossyyski, JW. Gmenez Poseł Hiszpański. Drugiego potem dnia przybył JX. Saluzzo Nuncyusz Papiezki. W czasie tey bytności Królewskiey w tem Mieście, liczny ziazd był Senatorów, Dygnitarzów, Urzędników i Obywateli Woiewodztw, tudzież Prałatów i Kanoników. Tyle ziechało Panów, że Łowicz zdawał się bydź przemienionym w Warszawę i mieysca iuż dla ich nie było. Xiążę Jmć Prymas, lubo w szczupłych apartamentach przygotowanych w domu JJXX. Missyionarzów tuteyszych, wylanem sercem przyiął N. Pana, i wszystkich zgromadzonych gości. Stoły Były otwarte, ile mieszkania tego domu obiąć mogły tak liczne Państwo; tych bawiły Komedyie

Reduty, Faierwerk i Jlluminacyie. Dodawał ochoty i wesołości przychylnym gościom łaskawy Król, gdy raczył znayduiąc się na Redutach, przeciągnąć bawienia się swoie do 2giey po północy. Nazaiutrz przed południem N. Pan oglądał miasto tuteysze i sklepy kupców na Jarmark 6 tygodniowy przybyłych. Udał się potem do Kollegiaty tuteyszey, gdzie oglądał różne Nagrobki, miedzy któremi wielu iest Prymasow przeszłych. Poiechał potem z Xięciem Jmcią Prymasem, i niektóremi z przytomnych gości na polowanie do lasu Mystakowskiego o pół mili od Łowicza leżącego; na którem polowaniu sam ubił 9 Danielów, i jednego Jelenia. Funkcyią Łowczego sprawował JPan Ciechemski, iako Łowczy ziemi Sochaczewskiey, i odebrał prezent od N. Pana. Przy tych zabawach, pełny litości Monarcha nie zapomniał o ubogich, klasztorach i szpitalach, które hoyną obdarzył iałmużną.,,

Z Petersburga d. 31 Sierpnia d. K.

(z Kuryiera Litewskiego.)

Wczoray dnia 30 b. m. iako w dzień doroczny Imienin Nayiaśnieyszego Cesarza Jegomości, Jego Cesarzowicowskiey Mości Wielkiego Xiążęcia Alexandra Mikołaiewicza, orderu S. Alexandra Newskiego i w dzień urodzin N. Wielkiey Xiężniczki Olgi Mikołaiewny, o godzinie 10tey zrana, Nayiaśnieysza Cesarzowa Matka przyymowała w pałacu Taurydzkim powinszowania od Jenerałów, Wielkich Urzędników Dworu i Osób znakomitych. O godzinie 11tey Nayiaśnieyszy Cesarz Jegomość, Nayiaśnieysza Cesarzowa Matka i JJ. CC. MM. Wielki Xiążę Mikołay, Wielka Xiężna Alexandra i Wielki Xiążę Michał, z licznym orszakiem Dworu, wyiechali do klasztoru S. Alexandra Newskiego, dokąd duchowieństwo i dway Kawalerowie naymłodsi tego orderu z Kościoła Katedralnego Nayświętszey Panny Kazańskiey udali się z processyią. Po Mszy S. celebrowaney przez JW. Metropolitę, na którey znaydowało się Ciało dyplomatyczne, Cesarstwo Jchmość i JJ. CC. MM. raczyli przyiąć zwyczayne śniadanie, ofiarowane przez JW. Metropolitę. Wieczorem miasto było oświecone. Czas zrana dżdżysty, wypogodził się około godziny 11tey, i deść piękny dzień sprzyiał tey uroczystości.

Radca Stanu Freigang, Konsul w Lipsku, został mianowany Konsulem Jeneralnym w Krolestwie Saskiem.

Radca Stanu Struve, pełniący w Hamburgu obowiązki Jeneralnego Konsula, zostaie w tem mieście w stopniu Ministra Rezydenta; a P. Assessor Kollegialny Bacheracht mianowany iest Konsulem Jeneralnym, z zachowaniem tytułu Sekretarza przy Ministrze rezyduiącym.

Radca honorowy Fölkersam, należący do poselstwa w Berlinie, mianowany Assesorem Kollegialnym, w nagrodę gorliwości w służbie.

Z Prezburga d. 20 Września.

Oto są Królew: propozycyie udzielone Stanom Węgierskim na posiedzeniu z dnia 18 Wrzenia:

Imieniom Jego Ces: Król: Apostolskiey Mości, naszego nayłaskawszego Pana oznaymia się ninieyszem dostoynemu Arcyxiężciu (Palatynowi Węgierskiemu)

iako też Nayprzewielebnieyszym, Przewielebnym, Wysoce Szanownym, Wysoce dostoynym i Jaśniewielmożnym, daley Jaśniewielmożnym Znakomitym i Urodzonym, niemniey Mądrym i Rozumnym Stanom Krolestwa Węgierskiego i z tymże połączonych kraiów, ktorzy osobiście lub iako Deputowani swoich mocodawców, zebrali się na Seym teraźnieyszy przez N. Pana łaskawie zwołany.

" Z listów Krol: łaskawie Seym zwołuiących (Litterae Regales przekonały się Stany, że N. Cesaz Jegomość przeięty gorliwą i niezmordowaną pieczołowitością około dobra swoiego nayukochańszego Krolestwa Węgierskiego ninieyszy Seym raczył nayłaskawiey zwołać i przełożyć, aby początek onego naznaczony został uroczystą koronacyią Jego ukochaney Małżonki, Nayiaśnieyszey Cesarzowey Karoliny Augusty, na Krolową Węgierską, za pomocą świętey Korony Państwa, niewątpiąc bynaymniey, że Stany ten nowy dowod łaski Krolewskiey ku Narodowi Węgierskiemu przyymą z uszanowaniem i uległością iako dzieci ku Oycu.

Że zaś troskliwości oycowskiey N. Pana iest zamiarem, aby po ukonczeniu tego uroczystego aktu owe przedmioty, które do pomyslności i większego szczęścia Królestwa Węgierskiego i z tem połączonych kraiow, przyłożyć się mogą, na tym Seymie wzięte były pod rozwagę; zaś Stanom zupełnie nieznano, że wszystkie owe przedmioty, które według czasu i innych zmieniaiących się okoliczności do wspomnionego celu i do osiągnienia większego udoskonalenia rożnych gałęzi wewnętrznego zarządu mogą się przyczynić, stosownie do 67 artykułu uchwały Seymu z roku 1790, 1791 przez Deputacyie Państwa na ten koniec wyznaczone (Deputationes Regnicolares) zostały wypracowane; właściwą zatem będzie w tym względzie rzeczą, aby prace te na Seymie rozpoznane, i podług uchwały Seymu w publiczne ustawy zamienione były. Ztąd zależeć będzie od mądrych narad Stanow, przełożyć przyzwoicie N. Panu ważności przedmiotow w odpowiadaiący sposob, jak te prace na Seymie maią bydź rozpoznawane.

Daley, gdy N. Pan na Seymie w roku 1811 i 1812 dostatecznie Stanom wyłożył powody, z których Monarcha będące w obiegu bankocetle na piątą część redukować i też rewersami wykupuiącemi zastąpić rozkazał, i oraz łaskawie, zalecił, istnieiące między prywatnemi związki i stosunki pieniężne podług formy prawidła ułożyć, zaś przy maiącey bydź zaprowadzoney ustawie żadna zgoda nie mogła bydź osiągniętą, zatem N. Pan, niechcąc dopuścić, aby stosunki prywatnych w większe popadły zamieszanie, spowodowany został z urzędu swoiego Krol: ogłosić w roku 1812 poprzednie rozporządzenie, ktoreby się do pieniędzy w obiegu będących stosowało.

Zewnętrzne okoliczności zagrażaiące od czasu, ostatecznym upadkiem pomyślności, takiego były rodzaiu, iż gdyby natychmiast, nie był nadzwyczayny środek przedsięwzięty, ani nieprzyiaciel byłby z granic Monarchii odparty, ni też Krolestwu Węgierskiemu przez N. Pana odzyskane części mogły były bydź powrócone. Znacznem pomnożeniem do osiągnienia tego zamiaru utworzonych rewersow antycypacyynych, osiągnięto wprawdzie pożądany cel, atoli powsta-

ły dla skarbu Król: trudne okoliczności, jakby liczba onych znowu zmnieyszona a tak szkody z pomnożenia massy tychże w obiegu będących z rewersami wykupna do teyże klassy należącemi pieniądzmi, dla całey Monarchii i dla Królestwa Węgierskiego pochodzące, iak dalece zamożność skarbu publicznego dozwolała, usunięte bydź mogły.

Po niezmiernych ofiarach Król: skarbu, zwrócił N. Pan uwagę rozporządzić to, coby posłużyć mogło do utrzymania wartości rewersów antycypacyynych i wykupna, przeciwko szkodliwemu wahaniu się, czego obszernie dowodzą nayważsze Król: reskrypty ogłoszone w latach 1816 i 1817 także w Królestwie Węgierskiem i iego postronnych kraiach.

Przez ciągłe wykonywanie tym końcem użytych środków, zapobieżono daiszemu zmnieyszaniu się wartości rewersow wykupna i umarzania, przez zawieranie ugod na monetę konwencyyną oddalono wszelkie niebezpieczeństwo dla maiątku prywatnego, i tak zabezpieczono obieg pieniędzy przeciw szkodliwemu wahaniu się.

W tym stanie, rzecz sama wymagała, aby, ponieważ znaczna ieszcze liczba rewersow wykupna i antycypacyi znaydnie się w obiegu, prawna ostrożność względnie stosunków prywatnych w xiędze ustaw była umieszczoną. Dla tego rozkazał N. Pan wezwać Stany, by usuwaiąc troskliwie wszystko, coby spoczywaiącemu iuż na trwalszey podstawie kredytowi Panstwa szkodzić, lub odmienionemu trybowi działań finansow uszczerbek przynieść mogło, przełożyły ustawę zarówno wierzycieli iak i dłużnikow, sprawiedliwości słuszność na względzie maiącą, przez którąby umysły poddanych uspokoione, i ci od wszelkich niebezpieczeńst swego maiątku zapewnieni byli.,,

I to iest to, co N. Pan Stanom łaskawie przełożyć za rzecz stosowną osądził. Z resztą N. Pan zostaie Stanom ze swoią C. K. łaską uprzeymie i ciągle życzliwy.

Przez Jego Ces. Król. Apostolską Mość.
W Preszburgu d. 15 Września 1825.

Ignacy Markus *m. p.*

Z Paryża d. 23 Września.

Onegday Król z rodziną swoią odbył modły na górze Kalwaryi. Biskup z Nancy i Toul przyiął J. K. M. i pod baldachinem do Kościoła wprowadził. Po Mszy S. ukląknął Król przed krzyżem, a pokazaniu obszedł z rodziną wszystkie kaplice. Jest to pierwszy raz że Król Francuzki odbył uroczystą pielgrzymkę na górę Kalwaryi.

Onegday przybył tu Xżę Brunświcki i wysiadł do gościnni Maurycego.

Minister Stanu Martignac powrócił tu z swey podróży do Bordeaux.

Przybyli tu deputowani Haitańscy. Dziennik Sporow twierdzi, iż z 150 mill. Fr. które Haity w wynagrodzeniu wypłaci, niedostanie się pewne byłym tam właścicielom iak trzecia część, gdyż niewielu okazać potrafi prawo do wynagrodzenia. Pozostanie się więc w skarbie do 100 mill. Fr.

Pargaminowy rękopism, starego Testamentu, ktory niegdy Krol Jakob II od Moronitow w Palestynie w podarunku otrzymał, sprzedany w tych dniach został za 14.000 Fr

W r. 1823 naliczono tu 390 samoboystw, a w zeszłym roku, chociaż powiększyła

się ludność, tylko 371 (pomiędzy któremi 132 kobiet.)

Pani Katalani obieżdża teraz południową Francyią, a na przyszłą wiosnę uda się znowu do Anglii.

Aptekarz w Caen, nazwiskiem Courdemanche, podaie sposob, iż w każdey porze roku mieć można lód bez trudności. Sypie się do wiaderka 5 funtów utartey na proszek siarczano-kwasowey sody z 4 funtami kwasu siarczanego, trzymaiącego 36 stopniów tęgości; ta mieszanina zamienia nagle wodę na lód. Akademiia umieiętności pochwaliła ten przepis.

Niedawno ukradziono komuś w teatrze zegarek; zaledwo postrzegłszy to właściciel, rzekł: iest teraz godzina 7ma i moy zegarek, który bardzo głośno bie zaraz ią powtórzy. Przestraszony złodziey, chcąc się wynieść wydał się.

W Genewie utworzył się związek za Grekami, w którego gronie znayduie się P. Capo d'Jstria.

Pułkownik Gustafson, (były Krol Szwedzki) kazał w iednym z pism tuteyszych umieścić list do Hr. Segur, w którym wyrzuca mu: że w dziele swoim "O Kampanii Rossyyskiey" nietylko ubliżył prawdzie względem postępowania iego, ale i panuiącego teraz Króla w Szwecyi.

Vicehrabia Desbassyns de Richemont, który w szczególnem poselstwie do Jndyy iedzie lądem przez Rossyią i Persyią, wyiechał dnia 15 Kwietnia Tiflis. U Xcia Karaklissy, rodowitego Georgeana, znalazł dobre przyięcie. Do Natschivan wysłał przeciwniemu Następca tronu Perskiego, Abbas Mirza, iednego z swoich szambelanow (Nimhardar), a w pewney odległości od Tauris powitany był od syna Wielkorządcy, któremu ieden z sekretarzów Abbas Mirzy towarzyszył, na czele liczney konnicy. Następca tronu dał P. Richemont kilka publicznych posłuchań i iedno prywatne, podczas którego nayuprzeymiey dwie godziny z nim rozmawiał. W 8 dni potem dał dla niego i iego orszaku ucztę, na którey z wielkim zadziwieniem Francuzów znaydował się także kat; w sali posłuchania widzieć się daią wizerunki Alexandra, Selima i Napoleona. Dnia 27 Maia miał P. Richemont posłuchanie pożegnania. W iego orszaku znayduie się Botanik Belanger, który iako lekarz miał przystęp do haremu. Ten odmalował piękność Perską iak następuie: piękne oczy, nos orlikowaty, piękne usta i twarz podługowata. Dnia 30 Maia udał się P. Richemont w dalszey podróży do Teheran.

Z Madrytu d. 13 Września.

Onegdsy i wczoray odbyły się nadzwyczayne rady Ministrow, na ktore P. Zea-Bermudez z Jldefonso ziechał. Kawaler Andruaga, szwagier P. Zea, i były Hiszpański Poseł w Wasingtonie odebrali rozkaz udania się do Barcelony, i oczekiwania tam dalszych rozkazów.

P. Alwarez Campana, Jenerał kapitan Grenady, odkrył tam spisek, który przez Chorążego Morales, trzech innych officerów i stronnikow Bessieresa uknowany został. Chcieli oni uwieść własnego pułkownika; lecz dway podofficerowie odkryli rzecz. Winni będą stosownie do wyroków z d. 17 i 21 z. m. ukaranemi. D. 27 z. m. spiknęło się 2 do 3 officerow z osady w Tolosa na

wyrznięcie wszystkich Negros i tych, których pozbydźby się chcieli. Wielkorządca został przez dowodcę w zamku o tey zmowie uwiadomiony, i sprawcy iey osadzonemi iuż są w więzieniu. — Intendent policyi w Barcelonie rozkazał zrobić dokładny spis wszystkich Xięży, i donosić sobie pilnie co się po klasztorach dzieie. — Jenerał Prat, ktory z pośpiechem ziechał do Tortosy, rozkazał przedsięwziąść sprawę przeciw spiskowym. Nakazał między innemi iednego z kanonikow uwięzić. — Jenerał kapitan Katalonii posłał niedawno rozkaz przełożonemu Kapucynów i kilku innym zakonnikom w Figueras, którzy umysły do buntu nakłaniali, aby przenieśli się do innych klasztorów; lecz odebrał odpowiedź, iż oni słuchaią tylko rozkazów Jenerała swego zakonu. Jenerał kapitan nieodważył się wszelako kazać uskutecznić swego rozkazu.

Nowy Minister policyi Prietro na mocy podanego mu rapportu posłał w przeszłym tygodniu 180 rozkazów do uwięzień po prowincyiach. Od kilku dni nie są uwięzione osoby na wygnanie wysłane, ale trzymane są w więzieniach tuteyszych. Spostrzegać się daie, iż od stracenia Bessieresa nieprzedsiębrana iest mustra z ochotnikami.

Do nowo odkrytych kopalni złota i srebra w Murcyi zaciągniono mnostwo robotników, przez co ubodzy ludzie przynaymniey przez zimę pożywienie mieć będą.

W Portugalii mało znayduie się przykładów długiego życia. Wszaleko d. 8 z. m. w klastorze zakonnic w San Benito umarła służąca maiąca 128 lat. Znaydowała się w tym klasztorze 100 lat i do ostatniey chwili posiadała przytomność zmysłów.

Dey Algierski rozkazał w Bona pozamykać piwnice z winem, ponieważ sprzedarz wina i mocnych trunków zrządzała często zdrożności.

Z Londynu d. 22 Września.

Dziś w południe oczekiwany iest N. Król w stolicy dla odbycia tayney rady. Onegday po powrocie Ministrów do stolicy odbyła się pierwsza gabinetowa rada, ktora od godziny 2 do 5tey trwała. Zrana Hr. Liwerpool pracował w Wydziale spraw zagranicznych.

Nowe usiłowanie zaciągnienia tu pożyczki dla Hiszpanii, zakończyło się oświadczeniem Posłowi Hiszpańskiemu wszystkich członków Domów Rotschildowskich, że bez uznania długu Stanów nie wniydą w żadne układy.

W Portsmut zakupione zostały dwa wielkie okręty, które tu iak nayśpieszniey dla Greków pod rozkazem Lorda Cochrane uzbroione będą.

W przeszłą sobotę Angielka maiąca pomięszane zmysły, wyskoczyła oknem z 3go piętra; lecz miała szczęście upaść bez uszkodzenia na kupę siana, a co większa przez to wstrząśnienie odzyskać miała przytomność umysłów.

D. 3 z. m. wieśniak założył się w szynkowni w Exeter o ieden szyling, iż w 10 minutach wypiie galon mocnego piwa. Wygrał zakład i w 8 minutach wypił piwo, ale w kilku minut umarł. Miał 55 lat.

— Dnia 24 —

Nowa Irlandska moneta puszczona iuż w bieg została.

Tuteyszy Francuzki Konsul, Baron

Seguier, doniosł Loyds gospodzie o dwoch wydanych niedawno rozporządzeniach Francuzkich, mocą których Angielskie okręty z bawełną i Lewandskiemi towarami niepotrzebuią w Marselii odbywać kwarantanny, ale mogą do wszystkich Francuzkich portów zawiiać.

Zmarły Lord Radstock zostawił zbior obrazów, którego wartość podaią do 51,000 gwineow. Znayduie się w nim wizerunek Karola Igo przez van Dyk malowany (z gabinetu Krola Hiszpańskiego.)

Jeden tylko piwowar w Londynie potrzebuie zawsze do rozwożenia piwa do szynkowni 60 wozow i 200 koni.

Birmanowie nie są dotąd pokonanemi; stoią w liczbie 40,000 ludzi w oszańcowanym obozie pod Denoobew, i przy natarciu na nich bronią się tak odważnie, iak ieszcze pomiędzy Indyianami niema przykładu. Oprócz tego potrzeba poiednała trzech naczelnikow, tak, iż Birmanowie oczekuią posiłkow przez Sarxawady i Moon Scholsa.

Gazeta Gomec wyraża, iż nowy Manifest Greków wydaie mu się mieć podobieństwo z człowiekiem, ktory nie maiąc co żonie i dzieciom odkazać, poleca ich sąsiadowi.

Listy z Port-au-Prince pod d. 15 Lipca zawieraią wątpliwą ieszcze wiadomość, że Prezydent Boyer ofiarował Hiszpanii pewną summę za odstąpienie byłey iey części Haity.

Przez Jamaikę nadeszła tu wiadomość z Bogota pod dniem 20 Lipca, że oprócz Kolumbiyskich przybyli także na powszechny Kongres ziednoczonych prowincyi południowey Ameryki do Panamy Posłowie Peruwianscy, Mexyku i Guatimali. Rząd tameczny odebrał doniesienia z Limy do 1go Maia. Oswobodca Boliwar poiechał do wyższego Peru. Callao znayduie się w nader przykrym stanie i Hiszpanie zostaią bez ratunku. P. Olmedo mianowany iest pełnomocnym Posłem Rzpltey Peruwiańskiey przy Dworze Angielskim.

Pisma Amerykańskie zawieraią wiadomość pod dniem 8 Lipca z Buenos-Ayres, że przed kilku dniami Brazyliyska eskadra pod Admirałem Lobo, składaiąca się z iedney fregaty, 2 korwet, 3 brygow, iednego szonera i 3 działowych łodzi stanęła przed tamecznem przedporciem i pod pozorem zabronienia rozboiu, przepływaiące okręty przetrząsała. Admirał wysłał officera na ląd z żądaniem, aby Rzeczpospolita Buenos-Ayres zrzekła się wszelkich pretensyi do Monte-Video (Banda Oriental) i Cesarza iako prawego iey posiadacza uznała. Nastąpiła odpowiedź że z nim rozpoczęte bydź mogą układy, eskadra oddalić się powinna. — Związek z Monte-Video był iak dawniey otwarty, ale wszystkie czynności w tem mieście ustały. Monte Video i Kolonia były ciągle od Vallein lądem zamknięte. Od Jenerała Sucre nadeszło do Kongressu urzędowe doniesienie, iż woyska Brazyliyskie osadziły dnia 26go Kwietnia prowincyą Chiquitos i chorągiew Rzpltey rzeki Plata zniważyły, poczem on maiąc 15000 woyska pod swoiemi rozkazami, posłał dostateczną siłę do wypędzenia Brazylianow. Jenerał Alvear poiechał natychmiast z zleceniem od Buenos-Ayres do Jenerała Sucre. — Jenerał Valleia zakupił Bait morski okręt i urządził na korsarski. — Brazyliyski Jenerał Araujo Silva doniosł Jenerałowi Sucre pod dniem 26 Kwietnia z głowney swey kwatery, że zaiął Chiquitos na mocy pomyślney dla tey prowincyi, przez którą mieszkańcy przy radosnych okrzykach do wielkiego państwa Brazyliyskiego przyłączonemi zostali, a z tem wstrzymać się powinien od wszelkich nieprzyiacielskich krokow, ktore on odeprzeć będzie umiał. Gazeta Gomec uważa postępy Brazyliyskie przedsięwzięcia za śmieszne, i sądzi, iż P. Stuart (Poseł Angielski do poiednania Portugalii z Brazylią) potrafi ie sprostować.

DODATEK
DO № 84
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 9 PAŹDZIERNIKA 1825 roku w NIEDZIELĘ.

— Z Krakowa. —

Piękny bardzo Kometa iest teraz widzianem o godzinie 9tey wieczór; znayduie się na stronie Południowo-wschodniey blisko poziomu; Jądro iego z pomocą lunety daie się łatwo rozpoznać, a ogon bardzo znaczny dochodzi kilka łokci długości. — Pan Titt l Dyrektor Obserwatorium w Ofen widział go nayprzód dnia 20 Września r. b. Zdaie się iż ten Kometa bardzo krotko ieszcze widzialnem będzie.

W Krakowie d. 5 Paździer: 1825.

Max: Weisse, Dyrektor Obserw.

Z Berlina d. 28 Września.

Nayiaśnieyszy Król nasz po ukończonych pod Koblentz obrotach woyskowych pośpieszał w towarzystwie Xiążąt Wilhelma, Karola, i Alberta, tudzież Królewicowey Niderlandskiey do Akwisgranu, gdzie z dnia 14 na 15 zanocował. Nazaiutrz rano obeyrzawszy nowo zbudowany tam teatr, udał się w dalszą drogę; obiadował w Leodyum, a o godzinie 7 w wieczor przybył do zamku Lacken pod Bruxellą, gdzie od N. Krola Niderlandskiego, Krolowey i reszty członków Rodziny Królewskiey nayserdeczniey był przyięty. Nazaiutrz obeyrzał J. K. M. w towarzystwie Wysokiego Gospodarza i obcych tam Xiążąt, osobliwości Bruxelli, iadł obiad w zamku Lacken, a w wieczor odwiedził teatr Bruxelski, gdzie i ko bliski krewny panuiącego Monarchy radosnem okrzykami był powitany. Dnia 17 iadł obiad u Xcia Oranii w iego niedaleko Bruxelli wieyskiem mieszkaniu Tervüren, po obiedzie obeyrzał udzielony temu Xciu przez lud Niderlandski przed kilku laty ogrod, a w wieczor odwiedził znowu teatr. Dnia 18 znaydował się J. K. M. na Ewanielickiem nabożeństwie w Kościele Dworskim w Bruxelli, iadł obiad u N. Krola Niderlandskiego, a w wieczór udał się do teatru na wystawienie traiedyi Sylla, w ktorey znany Francuzki Tragik Talma grał przedziwnie rolą Dyktatora. — N. Krol Niderlandski zaproponował J. K. M. odwiedzenie z wielu względów godnego widzenia miasta Antwerpii. Dnia 19go rano wyiechali Oba Monarchowie z innemi Xiążętami z Lacken, obeyrzeli po drodze katedralny Kościoł w Mechlinie

ą przybyli tam o godzinie 12 w południe. Po śniadaniu obeyrzawszy wszystkie osobliwości, udali się do portu i weszli na przybyły niedawno z Pondichery okręt, ktorego osada składa się z Indyianow, ktorych narodowość wystawia osobliwszy widok. Potem udali się na stoiący na Skaldzie okręt, przeznaczony do przewiezienia Xcia Klarencyi do Anglii; rzeczony Xżę przyiął Wysokich Gości ucztą. Wysiadłszy na ląd, udali się napowrot do Laeken, gdzie o godzinie 11 w wieczor przybyli. — Dnia 20 rano obeyrzał N. Krol nasz w towarzystwie Wysokich osob pobojowisko pod Belle Alliance. Xżę Oranii, ktory znaydował się w pamiętney tey bitwie i drogą krew swoią za powszechną sprawę Europy ofiarował, był przewodnikiem. Gdy przybył J. K. M. pod Plancenois, gdzie na cześć poległych Prusakow wystawiony iest pomnik, mianował Xcia Oranii szefem stoiącego osadą w Westfalii 4go pułku kiryserow i z rozrzewnieniem go uściskał. Po obeyrzeniu dokładnie całey okolicy, powrocili NN. Państwo do Bruxelli i razem obiad iedli. Na zaproszenie N. Krola Francuzkiego udał się J. K. M. dnia 22 na kilka dni do Paryża, a na początku przyszłego miesiąca powroci do państw swoich. Zdrowie mimo trudow ciągle J. K. Mci służy.

Z Sztokolmu d. 20 Września.

Poseł Angielski, P. Bloomfield, przesięwezmie wkrotce podroż do Nerike i zachodnich prowincyy państwa naszego.

Wyznaczeni przez Seym rewizorowie rożnych Władz rozpoczęli w ostatni piątek swoie prace rewizyią banku.

Wkrotce wyydzie tu z druku tłumaczenie Tassa wyzwoloney Jerozolimy przez Radcę stanu Hr. Sköldebrand.

UWIADOMIENIE.

Józef Nikodem Schreiber przeniósł korzenny swoy Handel i Kollekturę Loteryi kraiowey z pod Nru 229 pod Ner 84 w Grodzkiey ulicy do Kamienicy pod Lwem zwaney, o czem uwiadomiaiąc Prześwietną Publiczność, poleca się szanownem Jey względom.

UWIADOMIENIE
O LOTERYI.
Ciągnienia
Wielkiey Loteryi w Wiedniu u Synów Daniela Cohn na

DWA
NAYPIĘKNIEYSZE i NAYWIĘKSZE
TAMECZNE DOMY,

stoiące na placu Graben zwanym, pod L. 1122 1123 iuż nieodzownie nastąpią:
Pierwsze od dnia 17 Listopada r. b., zaś Drugie w dniu 4 Stycznia roku nadchodzącego.

Głowny Trefer tey Loteryi stanowią rzeczone dwa Domy, z ktorych czysty dochod roczny wynosi do Złp. 8000, a za ktore, handlowy dom Synow Daniela Cohn, urzędownie gwarantuie za okazaniem i odstąpieniem wygrywaiącego losu, wypłacić natychmiast w gotowiźnie Złot: Reńsk: 300.000 w Cwancygierach, ktore na Polską monetę
1,300,000 mowię Milion Trzykroć Sto Tysięcy Złotych Polskich czynią.

Oprocz głownego Trefera, są pieniężne wygrania, po Złot: Reńsk: 50.000. 20.000. 10.000. 5000. 1000. 500. 200. 100. i tak stopniowo, aż do Złot: Reńsk: 20 w Wiedeńskiey Walucie, na 3571 losow przypadaiące — Do tey. 10,000 treferów w złocie, przeznaczone na 10,000 Freylosow czerwonych po 1000. 300. 200. 100. 50. 20. 10. 5. 2. Czerwonych Złotych i ½ Souveraind'ora w złocie, ktore wszystkie bez wyiątku wygrać muszą, a z

których każdy graiący dostarczony mieć będzie ieden bezpłatnie, kto aż do dnia 15 Października r. b. kupi i zapłaci 10 sztuk losow czarnych, po upłynieniu zaś tego terminu, tylko przy zakupieniu sztuk 15 losow takowych. — Oprócz tego, będą na końcu wyciągnięte, 20 Premiow dla losow w obydwoch ciągnieniach nie wyszłych, każda po Złotych Rensk: 1000 w Wied: W.

Przy pierwszem ciągnieniu, wyciągnięte będą wygrania pieniężne, po Złotych Reńsk: 50.000. 10.000, 5000 i t. d. w Walucie Wiedeńskiey, i 10.000 czerwonych Frey losow, na ktore wszystkie, wygrania przypadną w złocie.

Przy drugim ciągnieniu, wygrane będą DWA DOMY i reszta pieniężnych Treferów po 10,000 10,000. 5000 i t. d. w Walucie Wiedeńskiey. Na koniec 20 Premiów, po Złot: Reńsk: 1000 w Wiedeńskiey Walucie, na losy po obu ciągnieniach w kole pozostałych.

Los kosztuie Złot: Reńsk: 15 w W. W. Plan obszerny tey Lotteryi i losow, dostać można w Krakowie w handlu Macieia Wentzel, przy głownym Rynku pod L. 18.

Z Dodatku do Gazety Wiedeńskiey pod d. 28 Lipca, 6 i 13 Sierpnia 1825.

Doniesienie

O Lotteryi dwoch bardzo pięknych w Galicyi leżących posiadłości, wielkiego Państwa

DUBIECKO i Wsi SLIWNICA,

u A. C. Schrama w Wiedniu.

Lotterya ta w stósunku małey ilości 120,295 sprzedaynych losow i 8052 gratysowych, posiada znaczną ilość, bo 12,071 dobrze uposażonych treferów; zcąd okazuie się, iż prawie na każdy dziesiąty los przypada wygrana, przez co dla graiących zwiększa się bardzo podobieństwo wygraney; oprocz tego ieden los przez oznaczenie przed i potreferów 22 razy nawet wygrać może.

Przebieg wygranych:

1 Trefer na wielkie państwo DUBIECKO, za które ofiarowana iest summa wykupna w W. W. ZR.	150,000.
1 Trefer na piękną Wieś SLIWNICA, za którą ofiarowana także iest summa wykupna — — —	50,000.
1 Trefer w gotowiznie — — —	20,000.
1 Trefer ditto — — —	10,000.
1 Trefer ditto — — —	5000.
1 Trefer ditto — — —	3000.
1 Trefer ditto — — —	2000.
4 Trefery ditto po 1000 ZR. w W. W.	4000.
8 Treferów ditto po 500 ZR. w W. W.	4000.
1958 Treferow ditto po 200 aż do 12 ZR.	29,323.
2042 przed - i potreferow od 1000 aż do 12 ZR.	38,696.
8052 Treferow w Złocie od 100 aż do 1 Duk: w kwocie 8356 Sztuk C. K. ważnych Dukatow czyli w W. W.	94,005.

12,071 Tref: w summie ZR. W. W. 410.02

Każdy zakupuiący gotowizną 10 losów otrzyma czerwono - drukowany gratysowy los, dopóki oznaczona ich liczba nie będzie rozebrana.— Do tych wygrywaiących losow przywiązane są premie po 100, 50, 25, 10 aż do 1 Dukata w złocie, i muszą przynaymniey ieden Dukat wygrać, bo należą tak do ciągnienia na wygrane w złocie, iako też do głównego ciągnienia na dobra i pieniądze iak czarne losy.

Ciągnienie nastąpi w Wiedniu d. 10 Stycznia 1826 Jeden los kosztuie tylko 10 ZR. w W. W. *A. C. Schram.*

W Krakowie dostać rzeczonych losów można w Kantorze JP. Antoniego Hölzel.

UWIADOMIENIE.

Królewsko Pruski Sąd Nadziemiański Pruss zachodnich wzywa i zapozywa ni nieyszym wszystkich nieznaiomych Sukcessorow i Spadkobiercow Józefa Jaworskiego na dniu 30 Grudnia r. 1822 w Sulnowie pod Szwecem zmarłego, który z okolicy Krakowa ma bydź rodem, i na ostatku za Ekonoma u posiadacza Dóbr Zboińskiego w Koziowie pod Szweciem w służbie zostawał, ażeby się w przeciągu dziewięciu Miesięcy, a nayпоźniey w terminie na dzień 19 Lipca r. 1826 przed delegowanym Assessorem Sądu Nadziemiańskiego JP. Fischer wyznaczonym w tuteyszym Sądzie Nadziemiańskim osobiście albo na piśmie zgłosili, iako Sukcessorowie zmarłego Ekonoma Józefa Jaworskiego, legitymowali i dalszego oczekiwali postępowania, przyczem tymże tuteysi Kommissarze Sprawiedliwości Conrad, Hennig, Brandt, Glaubitz Raabe i Goering iako Mandatariusze proponuią się.

Gdy w czasie przepisanym a osobliwie w terminie wyż oznaczonym żadne zgłoszenie z strony nieznaiomych Sukcessorow nie nastąpi, więc pozostałość zmarłego Ekonoma Józefa Jaworskiego składaiąca się z 31 Talarow w gotowiznie i z wielu aktiwow resp: 600 Talarow, 600 Talarow 197 Talarow 10 Talarow 22 srebrn: gr. 6 denarow i 120 Tal: iako Dobra bez Pana, Fiskusowi przyznaną zostanie.

W Kwidzynie d. 2 Sierpnia 1825 r.

Krolewsko Pruski Sąd Nadziemiański Pruss zachodnich.

Ankündigung.

Von dem Königlich-Preussischen Ober-Landes-Gerichte von Westpreussen werden alle etwanigen unbekannten Erben und Erbnehmer des am 30ten December 1822 zu Sulnowo bey Schwetz verstorbenen Joseph von Jaworsk, welcher aus der Gegend von Krakau gebürtig sein soll, und zulezt als Wirtschafter bey dem Guts-besitzer von Zboinski zu Koslow bey Schwetz in diensten gestanden hat, hierdurch aufgefordert und vorgeladen, sich binnen neun Monate und höchstens in dem auf den 19 July 1826 vor dem Deputirten Herrn Ober-Lands-Gerichts-Assesor Fischer anstehenden Termin hier auf dem Ober-Landes-Gerichte persönlich oder schriftlich zu welden, sich als Erben des verstorbenen Wirtschafters Joseph von Jaworski zu legitimiren und dem nebst weitere Anweisung zugewärtigen, wobey denselben zugleich die hiesigen Justitz-Commissarien Conrad, Henning, Brandt, Glaubitz, Raabe und Goering als Mandatarien in vorschlag gebracht worden.

Sollte in der vorgeschriebenen Frist und namentlich in dem anstehenden Termin keine meldung von Seiten der unbekannten Erben erfolgen, so wird der in 131 Rth baar und in merehren Activis resp: 600 Rth. 600 Rth. 197 Rth. 10 Rth 22 sgr. 6 pfenige und 120 Rth. bestehende Nachlass des verstorbenen Joseph von Jaworski als ein verlassenes Gut dem Fisco zugesprochen werden.

Marienwerder am 2 August 1825.

Königlich-Preuss, Oberlandes-Gerichte von Westpreussen.

DONIESIENIA.

W dniu 11 Października r. b. 1825 o godzinie 3 popołudniu, w drodze Exekucyi Sądowey przez publiczną Licytacyą wydzierżawionym zostanie, w Kamienicy przy Ulicy Floryańskiey pod L. 550 w Krakowie pod Zony Sklep, w którym na teraz Szynk, oraz Izby trzy na dole, a to na czas od dnia 11 Października 1825 r. do podobnegoż dnia i Miesiąca w roku 1826. Chęć zatym Licytowania maiacych zaopatrzonych w Vadium Złp: 72 podpisany Komornik na czas i mieysce oznaczone zaprasza, gdzie zarazem Pretendentom warunki dzierżawy odczytanemi zostaną.

W Krakowie dnia 7 Października 1825 r.

Teodor Jaworski, **Kom: Sąd.**